

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Élelmiszertudományi és Technológiai Intézet
Csokoládé-, kávé-, teakészítő mester szakmérnök/szaktanácsadó szakirányú
továbbképzési szak

Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Vállalatgazdaságtani Tanszék

Veres Zsuzsanna

A magyar teafogyasztás kontextusainak feltárása fogyasztói naplók elemzése alapján

---

A teafogyasztás az elmúlt évtizedekben világszerte egyre népszerűbbé vált. A teafogyasztási szokások országonként, kultúránként eltérőek. Habár a teafogyasztás hagyománya nem olyan régóta van jelen Magyarországon, mint a kávéfogyasztásé, mégis a mindennapi élet részévé vált.

Hazánkban teának tekintünk különböző növényi eredetű hozzávalókból szárított, majd vízzel leforrázott italt. Ebből kifolyólag dolgozatomban a tea elnevezés alatt a *Camellia Sinensis* növényből, továbbá valamilyen gyümölcsből vagy gyógynövényből készült ital alapanyagát, illetve magát az italt értem.

E szakdolgozat átfogó képet kíván adni a magyarok teafogyasztásának jelenlegi helyzetéről fogyasztói nézőpontból, a naplókutatás eszközszerének alkalmazásával. A teafogyasztás kontextusainak ilyen módon történő feltárása lehetővé teszi, hogy jobban megértsük a magyar fogyasztók igényeit és preferenciáit. A dolgozatban felmérem a hazai lakosság belső motivációinak sokrétűségét és azt, hogy milyen fizikai érzések, érzelmek és gondolatok kapcsolódnak jellemzően a teázás élményéhez.

Szakdolgozatom elkészítésével célom volt, hogy a fogyasztók teafogyasztási szokásait figyelembe véve definiáljam a teafogyasztás különböző kontextusait - ezzel létrehozva egy struktúrát a magyar lakosság teafogyasztásának szemléltetésére. Ezen átfogó fogyasztói kép lehetőséget adhat a teával foglalkozó vállalkozásoknak és piaci szereplőknek arra, hogy hasznos információkat kapjanak a magyarországi teafogyasztás fejlesztéséhez és promóciójához.

Kutatásomban 31 fő vett részt, az adatgyűjtést 4 héten keresztül, digitális formában, külön a feladathoz elkészített "Google Forms" űrlap segítségével valósítottam meg. Minden résztvevő pontos információs és instrukció listát kapott a naplózással kapcsolatban. A résztvevőknek minden alkalommal naplóbejegyzést kellett írniuk, amikor teával valamilyen módon kapcsolatba kerültek (teás esemény) - vagyis amikor az illető teát vásárolt, fogyasztott, tea eszébe jutott, ajándékba kapott teát a valóságban, álmaiban, képzeletében, ezek kombinációja esetén vagy bármilyen egyéb esetben. A naplók megírására megalkotott felületen a naplózók beazonosítása e-mail cím alapján történt. Az adatok feldolgozása anonim módon valósult meg.

Összesen 434 naplóbejegyzés született a kutatási időintervallum alatt. Az elemzés során a naplók tartalma alapján 649 esetben lehetett a bejegyzésekhez kontextusokat rendelni, azaz egy bejegyzés az összetettségétől függően akár több kategóriába is bekerülhetett.

A naplóbejegyzések alapján az alábbi öt fő kategóriát határoztam meg a teafogyasztással kapcsolatban:

- Szociális, kapcsolatteremtő kontextus
- Érzelmi, hangulati kontextus
- Rutin, rituálé, ünnep kontextusa
- Egészség, táplálkozás kontextusa
- Egyéb kontextus

A kutatás alanyai igen változatos okokból fogyasztottak teát vagy gondoltak a teafogyasztásra. A legtöbb esetet tartalmazó kategória az egészség, táplálkozás kontextusa (303 bejegyzés) volt, amelyben a tea gyógyító hatása (109 bejegyzés) és a felmelegedés (78 bejegyzés) domináltak. A második legtöbb esetet tartalmazó kategória az érzelmi, hangulati kontextus (167 bejegyzés) volt, amelyben a felfrissülés (58 bejegyzés), erőmerítés (27 bejegyzés) és az ellazulás (25 bejegyzés) szerepeltek a legtöbb bejegyzéssel. A szociális, kapcsolatteremtő (93 bejegyzés) és a rutin, rituálé, ünnep (52 bejegyzés) kontextusok kategóriái közepes méretűek voltak, míg az egyéb kontextus (34 bejegyzés) során merül fel a legkevesebbszer a tea vagy annak fogyasztása.